

Chương trình Giảng dạy Kinh tế Fulbright

Năm học 2013-2015

Học kỳ Thu

KINH TẾ HỌC VI MÔ DÀNH CHO CHÍNH SÁCH CÔNG

Bài tập 4

Câu 1:

Tại kỳ họp tháng 10/2009, Quốc hội đã thống nhất chủ trương hạn chế tối đa việc xuất khẩu tài nguyên. Theo anh/chị, chính phủ có thể áp dụng những chính sách nào để thực hiện chủ trương này. Anh/chị hãy phân tích tác động của từng chính sách đến thị trường và phúc lợi của các đối tượng có liên quan, sau đó chỉ ra điểm khác biệt giữa các chính sách. Anh/chị hãy nhận xét thước đo phúc lợi mà anh/chị được trang bị để làm cơ sở phân tích chính sách, trong trường hợp này có toàn diện và đầy đủ không?

Câu 2:

Ở nước Say Sura, mỗi năm thị trường nội địa tiêu thụ hết 3000 triệu lít bia. Điều tra thị trường cho thấy giá trung bình cho mỗi lít bia là 20 ngàn đồng. Đối với mặt hàng bia, các nghiên cứu cho biết độ co giãn của cầu theo giá là -0,4, độ co giãn của cung theo giá là 0,5.

- a) Giả sử không có thương mại.
 - i. Tính thặng dư người tiêu dùng và thặng dư nhà sản xuất
 - ii. Xét thấy bia là một mặt hàng không khuyến khích sử dụng, chính phủ đánh thêm một loại thuế tiêu thụ đặc biệt với mức thuế là 10 ngàn đồng/lít bia. Thặng dư người tiêu dùng, thặng dư nhà sản xuất thay đổi như thế nào? Tính tổn thất vô ích do thuế gây ra?
- b) Giả sử có thương mại tự do giữa Say Sura và thế giới. Do chi phí sản xuất bia ở nước ngoài cao nên, bình quân, giá bia thế giới là 25 ngàn đồng/lít.
 - i. Say Sura nên xuất khẩu hay nhập khẩu bia? Lượng bia xuất khẩu hoặc nhập khẩu là bao nhiêu?
 - ii. Chỉ dựa vào phân tích phúc lợi, liệu chúng ta có thể kết luận rằng “tự do thương mại đem lại lợi ích cho mọi người trong đất nước” hay không? Hãy chứng minh bằng số liệu cụ thể.
- c) Giả sử chính phủ đánh thuế xuất khẩu lên mặt hàng bia là 3 ngàn đồng/lít. Giá thế giới vẫn là 25 ngàn đồng/lít.
 - i. Tính giá bia người tiêu dùng trong nước phải trả, lượng bia tiêu thụ trong nước và lượng bia xuất khẩu.

- ii. So với thương mại tự do thì thuế xuất khẩu gây ra tổn thất vô ích cho xã hội là bao nhiêu? Lợi ích của người tiêu dùng và nhà sản xuất trong nước bị ảnh hưởng bởi chính sách này như thế nào?

Câu 3:

Xuất lượng của doanh nghiệp X phụ thuộc vào số lượng vốn và lao động đưa vào sử dụng và được ước lượng dưới dạng hàm sản xuất Cobb-Douglas như sau: $Q = F(k,l)=5kl^{1/2}$

Trong đó Q là số lượng sản phẩm sản xuất được, k là số lượng vốn và l là số lượng lao động sử dụng trong quá trình sản xuất.

- Hiện tại doanh nghiệp đang sử dụng vốn với số lượng cố định là 10 đơn vị. Anh/Chị hãy viết phương trình đường cầu của doanh nghiệp về yếu tố lao động; Biết rằng doanh nghiệp bán sản phẩm trong thị trường cạnh tranh hoàn hảo với mức giá là $P = 2$ đơn vị tiền
- Giả sử rằng trong ngành có 200 doanh nghiệp hoàn toàn giống nhau. Anh/Chị hãy viết phương trình đường cầu của ngành về yếu tố lao động.
- Giả sử đường cung lao động của ngành là (S^L): $l = 4.000w$. Tiền lương cân bằng trên thị trường sẽ là bao nhiêu? Với đơn giá tiền lương này doanh nghiệp X sẽ thuê bao nhiêu lao động để đạt lợi nhuận tối đa?
- Anh/Chị rất có lý khi không hài lòng với mô hình lý thuyết là yếu tố biến đổi chỉ có lao động. Trong ngắn hạn, máy móc và nhà xưởng là cố định, muốn tăng sản lượng thì doanh nghiệp không chỉ cần thêm lao động mà còn phải có thêm nguyên vật liệu, năng lượng, bao bì v.v... Ở đây, giả định rằng để sản xuất thêm một đơn vị sản phẩm, ngoài tiền lương, doanh nghiệp phải tốn thêm cho các chi phí này là 1 đơn vị tiền. Trong trường hợp này doanh nghiệp X sẽ thuê bao nhiêu lao động để đạt lợi nhuận tối đa?

Câu 4:

Robinson Crusoe và Thứ Sáu sống trên một hoang đảo. Giả sử hai người sống chỉ bằng việc bắt cá và lấy mật ong rừng, sau đó trao đổi với nhau. Giả sử thêm rằng trung bình mỗi ngày Crusoe có thể bắt được 6 con cá (ký hiệu là f) hoặc lấy được 1 lít mật ong (ký hiệu là h), còn Thứ Sáu có thể bắt được 4 con cá hoặc lấy được 3 lít mật ong.

- Theo anh chị, trong hai người, ai sẽ chuyên môn hóa vào việc bắt cá? Ai chuyên môn hóa vào việc lấy mật ong? Hãy giải thích tại sao?
- Giả sử hàm thỏa dụng của Crusoe là $U_C = f_C^{1/3} \cdot h_C^{2/3}$, còn hàm thỏa dụng của Thứ Sáu là $U_F = f_F^{2/3} \cdot h_F^{1/3}$. Nếu Crusoe và Thứ Sáu muốn tối đa hóa độ thỏa dụng của mình thì họ sẽ trao đổi mật ong và cá với nhau như thế nào? Tại điểm cân bằng, số lượng cá và mật ong của mỗi người sẽ là bao nhiêu? Mức giá trao đổi giữa mật ong và cá sẽ như thế nào?
- Giả sử Tạo Hóa toàn năng và từ bi không hài lòng với kết quả của trao đổi thương mại giữa Crusoe với Thứ Sáu và muốn điều chỉnh kết cục tổng thể cho toàn xã hội (tất nhiên là chỉ bao gồm Crusoe và Thứ Sáu). Giả sử thêm rằng Tạo Hóa coi tất cả các cá nhân đều bình đẳng với nhau và chỉ có một công cụ chính sách duy nhất là phân phối lại sở hữu giữa các cá nhân trong xã hội.

- a. Nếu Tạo Hóa sử dụng hàm phúc lợi xã hội Bergson – Samuelson thì theo anh chị kết quả phân bổ mật ong và cá giữa Crusoe và Thứ Sáu sẽ như thế nào? Hãy so sánh kết quả này với kết quả thu được ở câu (b).
- b. Nếu Tạo Hóa sử dụng hàm phúc lợi xã hội John Rawls thì theo anh chị Tạo Hóa có thể cải thiện được phân bổ sở hữu từ trao đổi thương mại tự do trong câu (b) hay không? Anh chị hãy lấy ví dụ cụ thể để minh họa cho lập luận của mình.